

Ernst Hansens prædiken 2. søndag i advent

Taler

Ernst Hansen
Præst

Dato

8. december 1940

Sted

Vor Frue Kirke, Odense

Omstændigheder

Prædikentekst

Lukasevangeliet kapitel 21, vers 25-36 (De sidste Ting)

- 1 Filmen „Mus og Mænd“ adskilte sig fra de fleste andre Films derved, at den virkelig indeholdt en Idé. Den fortalte om to Vagabonder i Amerika, en stor, senestærk, godmodig Dumrian og saa en lille forslagen Fyr. De to holder ubrødeligt sammen, til Trods for, at den stores Dumhed og hans Trang til at
- 5 føle paa noget blødt og hans Uvidenhed om, hvor stærk han er, tit bringer dem i Forlegenhed. – De drømmer begge om, at de skal kunne naa til at samle Penge sammen, saa at de kan opgive Vagabondens og Daglejerens usikre og rodløse Tilværelse, og i Stedet sammen faa en lille Ejendom. Saa skal de arbejde, ikke for fremmede, men for sig selv; saa skal de være deres egne Herrer, gaa og komme
- 10 som de vil. – Om stadig og om igen maa den lille udmale for den store med de samme Ord – hvordan deres lille Ejendom skal være. Og den store jubler, hver Gang han hører det igen, navnlig at der skal være netop det, han har Lyst til: mange, mange bløde Kaniner. – Men det gaar i Stykker for dem. Den stores Uvidenhed om sine egne mange Kræfter fører til Ulykke. – En Kvinde, som han
- 15 – efter hendes egen Opfordring – klapper paa hendes bløde Haar, giver sig pludselig til at skrigе op i Frygt, og han holder hende da saa haardt for Munden, saa han kommer til at kvæle hende.

- Den lille fatter sin Beslutning for at fri den store godmodige Taabe fra
- 20 Tilværelsens Slaveri. Han gaar ud i Skoven, hvor de har aftalt at mødes, hvis noget skulde gaa galt for dem. Og der ude – mens han igen en Gang fortæller den gamle Historie om Hjemmet, de skal have, og om deres ny Tilværelse der, mens han maler Drømmen, saa den store glad ser det lyslevende for sig, skyder den lille ham ned bagfra.

25

Man kan selvfølgelig i alt dette se bare en spændende Røverhistorie – eller en social Film, der skal vække Medlidenhed med Vagabondernes ublide Kaar. Men

den rækker dog nok videre i sin Hensigt. Et Par Ting røber det. En gammel
30 Neger, – en af den foragtede Race, en udskudt, som de ellers ikke omgaas, som
de betror sig til, smiler genkendende og siger: „I naar det ikke! Saadan har jeg set
mange Daglejere drømme, men de naar det aldrig; der er ingen, der naar det.”
Og en anden Ting: Da den lille til sidst mødes med den store ude i Skoven, siger
han til ham: „Det er saa underligt med dig, for du husker ikke noget af det, der
35 sker. Du husker bare, hvad jeg siger.”

Se, saadan bliver hele Filmen et Opgør med alle politiske Fantasterier og sociale
Drømmerier om en ny Tilværelse i et Samfund, der tilfredsstillter alle ens Ønsker
og Længsler. Da har den et og andet at sige til Advarsel om Mennesker, der
40 godtroende og dumt lader sig den politiske Førers Profetier hamre ind i
Hovedet af den stadigt gentagne Propaganda, saa de til sidst bliver helt blinde
for de virkelige Begivenheder og Kendsgerninger og bare hører efter de løfterige
Ord. Men de naar det ikke, alt det de drømmer om; der er ingen, der naar det.
Men man kan dø lykkelig i en skøn, uvirkelig Illusion; man kan dø i lykkelig Tro
45 paa det skønne, der venter en. Her er vi ved Spørgsmaalet, om ikke Linjerne vil
føres videre ud. Jeg kender ikke noget til Forfatteren til den Bog, Filmen er gjort
over. Men der er noget, der tyder paa, at han med sit Opgør vil række videre end
til politiske og sociale Programmer. Da den gamle Neger har besvaret deres
Fremtidsforhaabninger med sit „der er ingen, der naar det!” føjer han til: „Og
50 saadan er det ogsaa med Himlen. Der er ingen, der kommer i Himlen.” Se, saa er
det, som om Filmen tenderer mod et Opgør ikke bare med politiske Religioner.
Saa kan man føle Spørgsmaalet stillet personligt og nærgaaende: Er vores
Himmelhaab, er vores Haab om Riget, der skal komme, - er det ogsaa kun en
skøn Illusion, en god Drøm, som vi holdt Modet oppe med, som hjælper os at
55 udholde eller glemme den nærværende haarde Virkelighed? Er det kristne
Evangelium ogsaa kun noget, som vi faar gentaget saa tit og saa skønt, at vi til
sidst tror paa det, og over dets Ord ganske glemmer det, der sker om os,
Begivenhederne, der taler deres modstridende Sprog? Er det hele kun en skøn
Løgn, som kan hjælpe os til at dø lykkelige, men Virkelighed bliver det aldrig?
60 Dette trænger sig paa som et Spørgsmaal, der fordrer Opgør. Vi maa gøre op
med, hvad der er lovet os, og hvad det er, vi venter os. –

„Himmel og Jord skal forgaa,” hedder det i Evangeliet. Og det er sandt: Der er
en Himmel, der skal forgaa. Der er en Himmel, der kun eksisterer som en
65 Drøm; der er ingen, der kommer ind deri. Og det er maaske netop den, der er
blevet vort Himmelhaab, vort Paradis, som vi stræber efter og længes efter:

Hvor vi ikke træller for andre, men samler til os selv, hvor vi bliver frigjort til at være vore egne Herrer. Hvor alle vore Ønsker og Længsler bliver tilfredsstillet.

70 Hvor vi og vort Velfærd og Velbefindende, vor Lykke, er Midtpunktet. Den Himmel skal forgaa. Den Himmel kommer vi – med Guds Hjælp – aldrig i. – Det, som Kristi Evangelium taler om, det er Guds Rige, Riget, hvor Gud regerer. Og det er noget andet end vores Paradisdrøm. Det Ord, der forkyn-
75 der dette Guds Rige, er ikke en romantisk Digtning, som faar os til at glemme Virkeligheden, men et Ord, som er virkelighedstro, som binder os til denne Jordens Virkelighed og til Mennesker og afslører vor Skyld og vor Død. Evangeliet undskylder ikke Mennesket – som vi helst vil tro det – med at det bare er et dumt Væsen, der ikke kender sine Kræfter og derfor kommer til at gøre Fortræd. Men Sandheden er, at Mennesket bruger sin Fælle som et Middel
80 for sig selv – og ellers gør sig fri af ham. Mennesket stiller – her og hisset – sig selv i Midtpunktet og som Maal for alting. Men Evangeliet er et Løfte om, at det netop er denne Holdning, vi skal befries fra. Det vil fri os fra os selv. Vort Paradis og vor Jord skal forgaa, Det er den Katastrofe, som kommer over os og vort med Guds Rige og Herredømme. Det er den Katastrofe, der samtidig er
85 Forløsning – fra os selv. Den Katastrofe, der betyder, at Gud ved Jesus Kristus gør sig til Herre over mig. Naar jeg bliver intet, og Gud bliver alt i alle.

Kilde

Ernst Hansen. Prædikener i Folkekirken. Tidehvervs Forlag, København 1945

90

Kildetype

Dokumentation i bogværk

Tags

2. søndag i advent, Anden Verdenskrig, Danmarks besættelse 1940-1945, Første tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 1900-tallet, Tidehverv

95

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/ernst-hansens-praediken-2-sondag-i-advent>

100

105